

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 12 februari 2026
Betreft Beantwoording vragen over verbruiksbelasting en gevolgen voor het
ondernemingsklimaat

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Russcher (FVD) over
verbruiksbelasting en gevolgen voor het ondernemingsklimaat kenmerk
2026Z00700, ingezonden op 16 januari 2026.

Vincent Karremans
Minister van Economische Zaken

2026Z00700

Ons kenmerk
DGBI / 104032644

1

Bent u bekend met het nieuwsitem van Nieuws van de Dag waarin wordt gesteld dat de suikertaks ertoe leidt dat het bedrijf XXL Nutrition overweegt om naar het buitenland te verhuizen vanwege de toenemende regeldruk?

Antwoord

Ja. Voorafgaand aan de verdere beantwoording wil ik u meegeven dat ik vanwege de fiscale geheimhoudingsplicht¹ en mogelijk lopende procedures niet op individuele gevallen kan ingaan.

2

Acht u het wenselijk dat steeds meer bedrijven overwegen om Nederland te verlaten als gevolg van regelgeving en fiscale druk?

Antwoord

Nee, ik acht het in beginsel niet wenselijk dat bedrijven overwegen Nederland te verlaten als gevolg van regelgeving en fiscale druk. Uit de meest recente Monitor Ondernemingsklimaat² blijkt dat het aandeel bedrijven dat overweegt te vertrekken vergelijkbaar hoog is met voorgaande jaren. Wel laten de bevindingen zien dat de plannen van deze bedrijven om daadwerkelijk stappen te zetten concreter en serieuzer worden. Dat acht ik een zorgelijke ontwikkeling.

Het kabinet hecht groot belang aan een gunstig ondernemingsklimaat met optimale randvoorwaarden, want dat is cruciaal voor het succes en groei van bedrijven. Dat is niet alleen van belang voor de bedrijven, maar ook voor ons verdienvermogen. Het kabinet zet zich daarom in voor het verbeteren van belangrijke randvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld vermindering regeldruk, beschikbaarheid van talent of netcongestie. Belangrijk daarbij is dat we met elkaar de urgentie van een sterk ondernemingsklimaat blijven onderkennen en de aanpak van al deze randvoorwaarden hoog op de politieke agenda houden.

3

In het geval van XXL Nutrition moet suikertaks worden betaald over eiwit- en maaltijdshakes, omdat deze door de overheid worden aangemerkt als 'limonade'; bent u het ermee eens dat een eiwitshake - en ook een maaltijdshake - niet gelijk te stellen zijn aan limonade of frisdrank?

Antwoord

De in het bericht genoemde "suikertaks" betreft de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, opgenomen in de Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken (WVAD). Dit is een belasting op alcoholvrije dranken (in vaste of vloeibare vorm) met een vlak tarief van € 26,13 per hectoliter, ongeacht het suikergehalte van de drank. Op dit moment kennen wij in Nederland geen belasting of heffing op basis van het suikergehalte van een drank. Er is dan ook geen sprake van een "suikertaks".

¹ Artikel 67, AWR.

² [Monitor Ondernemingsklimaat 2025](#)

Onder de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken worden kort gezegd gearomatiseerde alcoholvrije dranken belast die zijn bestemd om onverwarmd te worden gedronken.³ Mineraalwater en zuivel- en sojadranken zijn van de verbruiksbelasting uitgezonderd.⁴ Ook alcoholvrije dranken in vaste vorm (bijvoorbeeld poeder) of als concentraat waarvan door aanlenging (bijvoorbeeld met water) alcoholvrije drank kan worden gemaakt, vallen onder de verbruiksbelasting. Eiwit- en maaltijdshakes die zijn bestemd om te worden gedronken als gearomatiseerde alcoholvrije drank zoals hierboven bedoeld, zijn daarom met verbruiksbelasting belast. Dat over dit soort producten verbruiksbelasting is verschuldigd, is al het geval sinds de introductie van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken in 1993.⁵

In de wet wordt dit soort dranken inderdaad gedefinieerd als limonade. In het taalgebruik wordt onder het begrip limonade echter veelal verstaan "verkoelende drank van water, suiker en vruchtensap". In de praktijk zijn er daarom verschillende alcoholvrije dranken die niet bekendstaan als limonade, maar wel onder de definitie van limonade vallen zoals opgenomen in de WVAD. Dit geldt bijvoorbeeld voor alcoholvrij bier, haveremelk en, afhankelijk van de samenstelling van de drank, mogelijk ook voor bepaalde maaltijdshakes. Het kabinet is zich bewust van het feit dat het voornoemde kan zorgen voor onduidelijkheden. Mede om die reden heeft het kabinet in het Belastingplan 2026 aangekondigd dat het begrip limonade per 2027 wordt vervangen door "overige alcoholvrije drank".⁶ Het gaat hierbij om een verduidelijkende, tekstuele aanpassing zonder inhoudelijke gevolgen. Dat gearomatiseerde eiwit- en maaltijdshakes die zijn bestemd om te worden geconsumeerd als alcoholvrije drank ("kennelijk bestemd om onverwarmd te worden gedronken") worden belast met verbruiksbelasting, verandert hiermee niet. Dit beoogt het kabinet ook niet.

4

Indien het antwoord op vraag 3 ja luidt, acht u het dan niet rechtvaardiger om eiwit- en maaltijdshakes uit te zonderen van de suikertaks?

Antwoord

Volgens de definitie van de wet zijn eiwit- of maaltijdshakes die zijn bedoeld om gearomatiseerde alcoholvrije dranken te maken die zijn bestemd om onverwarmd te worden gedronken, belast met verbruiksbelasting. Zoals eerder opgemerkt is dit al sinds 1993 het geval.⁷ Dit is geen onbedoeld gevolg van de wet.

³ Artikel 9, eerste lid, WVAD.

⁴ Artikelen 6 en 9, WVAD.

⁵ Kamerstukken II 1992/93, 22843, nr. 3, p. 7. Zie ook artikel 9, eerste lid, Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken.

⁶ Kamerstukken II 2025/26, 36 812, nrs. 1-3.

⁷ Kamerstukken II 1992/93, 22 843, nr. 3, pg. 7. Zie ook artikel 9, eerste lid, Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken.

5

Op basis van welke juridische basis wordt een eiwitshake momenteel aangemerkt als 'limonade' voor de toepassing van de suikertaks?

Antwoord

Zoals beschreven in de beantwoording van vraag 3 betreft dit artikel 9, eerste lid van de Wet verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken (WVAD). Ook in vaste vorm of als concentraat vallen deze dranken onder de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, zie hiervoor artikel 9, tweede lid, WVAD.

6

Acht u het wenselijk dat producten die primair bedoeld zijn voor sport en gezondheid onder dezelfde fiscale categorie vallen als frisdrank?

Antwoord

In zijn algemeenheid geldt het advies om water te drinken voor de vochtbehoefte tijdens en na het sporten. Wat betreft producten zoals eiwit- en maaltijdshakes geldt dat deze geen onderdeel uitmaken van de richtlijnen Goede Voeding van de Gezondheidsraad. Er zijn dan ook geen gezondheidsargumenten om deze producten een uitzonderingspositie te geven.

7

Kunt u inzichtelijk maken of de invoering van de suikertaks daadwerkelijk het beoogde effect heeft gehad op het gezonder maken van de bevolking?

Antwoord

De huidige verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken heeft een vlak tarief ongeacht het suikergehalte van de drank. De belasting heeft dus in zijn algemeenheid geen beoogd effect van het gezonder maken van de bevolking.

Wel wordt momenteel nagedacht over een mogelijke omzetting van de huidige verbruiksbelasting met één vlak tarief voor alle belaste alcoholvrije dranken naar een belasting op basis van het suikergehalte van de drank.⁸ De beoogde omzetting heeft wel een gezondheidsdoel, namelijk het verminderen van de suikerconsumptie via alcoholvrije dranken. Zoals toegezegd bij de behandeling van de het Pakket Belastingplan 2026 informeert het kabinet uw Kamer medio februari over de te maken keuzes met betrekking tot deze omzetting. De uiteindelijke keuze of wordt overgegaan tot de omzetting laat ik aan een nieuw kabinet of aan uw Kamer.

8

In hoeverre acht u deze interpretatie in lijn met het rechtszekerheidsbeginsel, gezien de onduidelijkheid voor ondernemers?

Antwoord

Vooropstaat dat de wet altijd leidend is. Die wet wordt geacht kenbaar te zijn voor belastingplichtigen. Wat betreft terminologie en de producten die onder de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken vallen, geldt dat de wet sinds 1993 zo

⁸ Kamerstukken II 2023/24, 32 140, nr. 186 en Kamerstukken II 2024/25, 32 140, nr. 268.

goed als ongewijzigd is gebleven.⁹ Het kabinet acht dit dus ook niet in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

9

Kunt u aangeven welke extra administratieve lasten de suikertaks met zich meebrengt voor middelgrote en grote producenten van voedingssupplementen?

Antwoord

Op basis van de WVAD geldt dat voor de productie van verbruiksbelastinggoederen de ondernemer een vergunning 'Inrichting voor verbruiksbelastinggoederen' (IVV) moet hebben aangevraagd bij de inspecteur. Als aan de voorwaarden wordt voldaan, geeft de inspecteur deze vergunning af. De vergunninghouder stelt zekerheid voor de belasting die verschuldigd is of kan worden (het belastingbelang). Voor goederen die zijn uitgezonderd van de verbruiksbelasting is een dergelijke vergunning wettelijk niet vereist.

Producenten van bijvoorbeeld voedingssupplementen die zijn belast met verbruiksbelasting dienen ook aangifte verbruiksbelasting te doen. Vergunninghouders IVV doen periodieke aangifte (maandaangifte).

10

Bent u het ermee eens dat de suikertaks in de praktijk vooral een middel is gebleken om meer belastinginkomsten te genereren, in plaats van een effectief instrument voor de volksgezondheid?

Antwoord

Zoals beschreven in het antwoord op vraag 7, kent de huidige verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken primair geen gezondheidsdoelstelling. Er is op dit moment geen sprake van een suikertaks maar van een gelijke belasting van alle belaste alcoholvrije dranken (€ 26,13 per hectoliter).

11

Hoe rijmt u de suikertaks met uw beleid om oneerlijke concurrentie voor Nederlandse bedrijven tegen te gaan, aangezien diverse andere landen geen suikertaks kennen?

Antwoord

De verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken is een nationale (verbruiks)belasting. Deze belasting is niet op Europees niveau geharmoniseerd zoals de accijns en btw. Buiten de accijns en btw kunnen EU-lidstaten andere indirecte belastingen heffen. De keuze om dergelijke nationale belastingen wel of niet te hanteren, betreft een nationale aangelegenheid waarbij EU-lidstaten verschillende keuzes kunnen maken. Zo heeft Nederland een verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, maar Duitsland niet. Duitsland heeft bijvoorbeeld wel een belasting op koffie, die Nederland niet heeft.

12

⁹ Per 2024 is mineraalwater uitgezonderd van de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken. Per 2027 wordt de zuiveluitzondering aangepast, zoals aangekondigd in het Pakket Belastingplan 2026.

In het genoemde voorbeeld overweegt XXL Nutrition een verhuizing naar Duitsland, mede vanwege de daar ervaren grotere ondernemingsvrijheid; hoe gaat u zorgen voor een aantrekkelijker vestigingsklimaat in Nederland, zodat bedrijven als XXL Nutrition niet vertrekken of juist terugkeren?

Antwoord

Zie antwoord 2

13

U heeft op 15 december 2025 aangekondigd om vóór de zomer van 2026, 500 regels te willen schrappen die het ondernemen bemoeilijken; valt de suikertaks hier ook onder?

Antwoord

De verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken maakt geen deel uit van de eerste 218 regels die ik voor de kerst naar uw Kamer heb gestuurd. De verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken ligt primair op het terrein het Ministerie van Financiën.

14

Volgens het item van Nieuws van de Dag zijn tot op heden slechts zeven van de beoogde 500 regels aangepast; hoe verklaart u deze beperkte voortgang?

Antwoord

Dat tot op heden niet alle beoogde 500 regels zijn aangepast, komt doordat de met deze aanpassingen samenhangende wetstrajecten de nodige zorgvuldigheid vereisen en daarmee tijd vergen. Voor 27 van deze regels is de voortgang van regeldrukvermindering wel al beschreven, en de teller laat daarnaast zien dat 191 regels door het kabinet in behandeling zijn genomen om de daarmee samenhangende regeldruk te verminderen. Hiermee is sprake van duidelijke voortgang binnen de nieuwe 500-regel aanpak.¹⁰

15

Hoe bent u concreet van plan om uw doelstelling - het schrappen van 500 regels vóór de zomer van 2026 - alsnog te realiseren?

Antwoord

Doordat het hele kabinet zich heeft gecommitteerd aan de target van 500 regels, hebben we na een paar maanden al de eerste 218 bestaande regels kunnen identificeren waar we regeldruk gaan verminderen. De komende maanden zal het hele kabinet hard blijven doorwerken aan het schrappen en administratief luwer maken van de regels die reeds in kaart zijn gebracht, en het in kaart brengen van meer regels om het target van 500 regels voor de zomer te halen.

16

Op welke wijze kan deze fractie u ondersteunen bij het zo spoedig mogelijk behalen van deze doelstellingen, zodat ondernemen in Nederland weer aantrekkelijk wordt en Nederlandse bedrijven behouden blijven voor Nederland?

¹⁰ Kamerstukken II 2025/26, 32 637, nr. 741.

Antwoord

Het verminderen en voorkomen van regeldruk is een opgave voor het hele kabinet. Veel regels waar ondernemers last van hebben, liggen op het terrein van mijn collega's in het kabinet. Kamerleden kunnen in alle commissies van uw Kamer aandacht blijven geven aan dit thema. Hiermee ondersteunt de Kamer het kabinet bij het zo spoedig mogelijk behalen van deze doelstellingen.